

Posudek diplomové práce Dominiky Střížkové
Finská a česká deminutiva v kontrastivním pohledu

Dominika Střížková se ve své diplomové práci zabývá skupinou slov, která zaujala už řadu lingvistů, ale v případě jazykové kombinace čeština a finština dosud nebyla zkoumána, tedy deminutivy. Klade si otázku, nakolik se existující deminutivní odvozovací sufixy v současné finštině používají a zejména zda a do jaké míry jsou využívány při překladech beletrie z češtiny, která obecně deminutiva používá hojně, příp. jaké další způsoby převodu hojně využívaných českých zdobnělin finští překladatelé volí. Jako materiálovou základnu práce využívá jádro paralelního korpusu InterCorp v11.

Práce je rozčleněna do šesti hlavních kapitol. Po úvodu je zařazena poměrně obsáhlá kapitola věnovaná obecným principům tvoření deminutiv v češtině i finštině, v níž je uveden podrobný přehled jak českých, tak finských deminutivních odvozovacích sufixů. Následující kapitola se zabývá definicí funkčního a významového vymezení deminutiv a popisuje také tzv. pseudodeminutiva. Čtvrtá kapitola práce představuje zkoumaný materiál a kritéria jeho výběru. V páté kapitole diplomantka provádí podrobnou analýzu vybraných 15 deminutivních substantiv v subkorpusu finských překladů české beletrie a vyjadřuje se i k otázce, zda jazyk překladu v tomto ohledu není ovlivněn jazykem originálu. Součástí práce jsou i tři přílohy, které obsahují veškerý zkoumaný materiál, a finskojazyčné shrnutí.

Práce prokazuje schopnost diplomantky pracovat s výsledky předchozího českého i finského výzkumu v dané oblasti, je napsána jasně a přehledně. Rovněž analýza zvoleného materiálu je detailní a pečlivá. Dokládá ovšem, že rozšíření finských deminutivních sufixů zdaleka není tak značné, jak možná autorka předpokládala, což je doloženo i v kap. 5.16, která obsahuje srovnání frekvence finských deminutiv v jazyce překladovém a nepřekladovém. Nepřekvapí zjištění, že ve finských překladech české beletrie se deminutiva vyskytují častěji než v beletrii finské, do budoucna by bylo ovšem vhodné srovnat výsledky i s překlady z jiných jazyků a ověřit tak platnost uvedených závěrů.

Jistým omezením práce, jak naznačuje i sama autorka, je objektivní skutečnost, že subkorpus, který je výchozím materiálem analýzy, tvoří pouze patnáct beletristických rozsahem i žánrem heterogenních textů, které pocházejí i z poměrně dlouhého časového období (české originály vznikly v letech 1923-2010). Téměř 23 % subkorpusu navíc tvoří jedno dílo, což výrazně zvyšuje i podíl zastoupení jednoho překladatele (překlady E. Balka tvoří téměř polovinu zkoumaného materiálu). Na základě stanovení hranice frekvence na minimálně 50 výskytů byla

ze zkoumání bohužel také vyloučena česká deminutiva středního rodu. Zajímavé by tak jistě bylo zkoumání i méně frekventovaných zdobnělin, nabízí se také otázka, zda a jak by se s klesající frekvencí proměňovala škála překladatelských možností. Výše uvedené je však jen naznačení návrhů pro případný další výzkum v této oblasti.

K obhajobě navrhuji následující otázky:

- Lze odhadnout, nakolik omezený materiál subkorpusu mohl ovlivnit výsledky analýzy?
- Co se chápe termínem deminutivní slovesa? (s. 71)

Celkově se domnívám, že práce Dominiky Střížkové splňuje požadavky kladené na diplomovou práci a navrhuji ji ohodnotit známkou výborně.

V Praze, 7. 6. 2019

Mgr. Lenka Fárová, Ph.D.
vedoucí práce